

І.В. Бойко

ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ СИСТЕМИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ДІЛЬНИЧНИХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ

У статті розглядаються основні критерії системи оцінювання ефективності діяльності дільничних офіцерів поліції відповідно до покладених на них завдань та функцій з урахуванням встановлених пріоритетів та проведення за кожним пріоритетом репрезентативного опитування незалежними соціологічними службами щодо рівня довіри населення до роботи поліції в цілому та дільничних офіцерів поліції зокрема. Зазначені критерії повинні визначатися з урахуванням соціологічного та кримінологічного моніторингу кримінальних правопорушень та прийняття за результатами соціологічного дослідження організаційно-управлінських рішень керівниками органів Національної поліції України.

Ключові слова: дільничні офіцери поліції, критерії, система оцінки, показники, ефективність, завдання, функції, пріоритети, рівень довіри населення.

В статье рассматриваются основные критерии системы оценки эффективности деятельности участковых офицеров полиции в соответствии с положенными на них заданиями и функциями с учетом установленных приоритетов и проведения за каждым приоритетом репрезентативного опроса независимыми социологическими службами относительно уровня доверия населения к работе полиции в целом и участковых офицеров полиции в частности. Указанные критерии должны определяться с учетом социологического и криминологического мониторинга криминальных правонарушений и принятия по результатам социологического исследования организационно-управленческих решений руководителями органов Национальной полиции Украины.

Ключевые слова: участковые офицеры полиции, задания, критерии, система оценки, показатели, эффективность, функции, приоритеты, уровень доверия населения.

In paper the basic criteria of the system of estimation of an efficiency of the activity of district officers of police in accordance with the tasks and functions fixed on them taking into account the set priorities and realization after every priority of the representative questioning by independent sociological services in relation to the level of trust of population to work of police on the whole and district officers of police in particular are examined. Mentioned criteria must be determined taking into account the sociological and criminology monitoring of criminal offences and acceptance on the results of sociological research of organizationally-administrative decisions by the leaders of organs of the National Police of Ukraine.

Keywords: district officers of police, tasks, criteria, system of estimation, indexes, efficiency, task, functions, priorities, level of trust to the populations.

Організація управління процесами реформування системи МВС України, органів Національної поліції України в цілому та поліції превенції, до якої належать і дільничні офіцери поліції, може забезпечуватися через право як центральний нормативний регулятор і правопорядок як механізм забезпечення внутрішньої безпеки в державі, а також інші інституційні механізми. Водночас з

урахуванням національних потреб та європейського досвіду сьогодні запроваджено широкомасштабне реформування системи МВС України, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України “Питання реформування органів внутрішніх справ України” від 22.10.2014 № 1118-р схвалено Стратегію розвитку органів внутрішніх справ України та Концепцію першочергових заходів реформування системи Міністерства внутрішніх справ, у якій зазначається, що авторитет влади у сфері протидії злочинності залежить не стільки від показників розкриття кримінальних правопорушень, скільки від *довіри населення до правоохоронних органів як до захисників індивідуальних та суспільних інтересів* та додержання силовими структурами принципу верховенства права [1]. Отож, перші кроки у напрямі переосмислення діяльності системи МВС України та реформування і ревізування усталених алгоритмів і підходів до критеріїв системи оцінки діяльності органів МВС України в цілому було зроблено ще у 2014 році.

Кардинальні зміни системи МВС України відбуваються швидкими темпами, насамперед, це створення Національної поліції на основі прийнятого Закону України від 02.07.2015 № 580–VIII “Про Національну поліцію”, який визначив правові засади організації та діяльності Національної поліції України, статус поліцейського, порядок проходження служби в Національній поліції України, також у нормі Закону зазначено, що *рівень довіри населення до поліції є основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції* (ч. 3 ст. 11) [2]. А це, у свою чергу, передбачає, з одного боку, вирішення проблем адаптації до нових умов їх організаційних структур, а з іншого – закріплення відповідних перетворень, нових завдань, функцій нормами чинного законодавства та зумовлює потребу теоретичного переосмислення та сучасного наукового підходу до розроблення основних критеріїв системи оцінки ефективності діяльності дільничних офіцерів поліції. Оскільки ця оцінка має суттєве значення для організації прийняття управлінських рішень керівниками органів Національної поліції – стосовно найбільш проблемних питань, з точки зору криміногенної ситуації в межах певних територій регіонів, областей, міст, районів, а також адміністративних дільниць, які закріплені за дільничними офіцерами поліції, поліпшення ситуації в них, розстановки дільничних офіцерів, їх матеріального стимулювання до праці, заохочення та преміювання тощо. Таким чином, запровадження основних критеріїв системи оцінки ефективності діяльності дільничних офіцерів на сьогодні є першочерговим завданням Національної поліції України.

Але люди повіряють в ефективність реформи системи МВС України, у тому числі органів Національної поліції, коли розпочне працювати інститут дільничних офіцерів поліції, який входять до поліції превенції. Штатна чисельність дільничних на сьогодні *складає 11 тис. 874 чол.* – це найбільший за чисельністю загін офіцерів поліції, який наблизений до людей та повинен користуватися їх довірою і повагою. Нині здійснюється набір на службу дільничних офіцерів поліції, до них висуваються сучасні вимоги до їхнього статусу, а також щодо виконання нових завдань та функцій, що зумовлює необхідність вироблення сучасних підходів до *критеріїв системи оцінки ефективності діяльності дільничних офіцерів поліції*, враховуючи позитивний європейський і світовий досвід щодо захисту прав та свобод людини і громадянина, а також додержання правоохоронними органами принципу верховенства права.

Водночас, на нашу думку, дільничні офіцери поліції повинні пройти навчання в повному обсязі, не лише загальну, професійну та службову підготовку, а й підготовку із соціальних проблем, демократичних свобод, прав людини і, зокрема, Європейської конвенції з прав людини № 475/97-ВР, яку Україна ратифікувала

17.07.1997¹. Адже професійний рівень знань у цій сфері дільничних офіцерів сьогодні є досить невисоким. Зазначене потрібно реалізовувати із залученням громадських організацій у вигляді проведення семінарів, спеціальних занять та навчальних курсів у галузі верховенства права, засад громадянського суспільства і гуманітарного права, захисту прав людини, застосування норм права і дотримання етичних принципів. *Водночас слід запровадити обов'язкове періодичне тестування дільничних офіцерів поліції щодо їх знань міжнародних зобов'язань України у сфері забезпечення прав людини. Для покращення ефективності роботи дільничних в будівлях, де вони здійснюють прийом громадян, слід встановити відеокамери та запровадити відеофіксацію прийому мешканців дільниці.*

Науково-теоретичне підґрунтя дослідження організації функціонування системи органів МВС України, а також діяльності дільничних офіцерів поліції (інспекторів міліції) було предметом досліджень багатьох українських та зарубіжних учених.

Прикладні аспекти критеріїв оцінки ефективності діяльності працівників органів внутрішніх справ України та дільничних офіцерів поліції (інспекторів міліції) були предметом аналізу в працях таких науковців: Н.Н. Баранова, Л.Ш. Берекашвілі, Л.А. Ларін, В.Л. Пасічника, Б.В. Романюка, М.Я., Швеця та інших, які зробили свій внесок у розробку критеріїв системи оцінки діяльності як ОВС, так і дільничних.

Крім того, слід зазначити, що питання діяльності дільничних офіцерів поліції (інспекторів міліції) досліджувалися не лише на рівні дисертаційних та монографічних робіт, а й на рівні фахових видань та різних науково-практичних заходів. Проте питання критеріїв системи оцінки ефективності діяльності дільничних офіцерів поліції, незважаючи на їх теоретичну і практичну значимість та важливість, у науці адміністративного права досліджувались недостатньо або фрагментарно, а поодинокі публікації з цих питань стосувалися тільки окремих аспектів оцінки їх діяльності.

У 2000 році ми досліджували проблему критеріїв оцінки діяльності дільничних інспекторів міліції. Була розроблена Методика визначення критеріїв оцінки діяльності дільничних інспекторів міліції на основі системи вагомих показників. *Суть системи вагомих показників* є в тому, що для проведення профілактичної роботи з правопорушеннями, попередження, припинення та розкриття злочинів, участі в розкритті тяжких та особливо тяжких злочинів та виявлення кримінальних правопорушень, складання адміністративних протоколів та направлення адміністративних справ на розгляд до адміністративного суду, затримання правопорушників, що їх вчинили, встановлення адміністративного нагляду з ініціативи дільничного тощо йому потрібні певні витрати робочого часу. Тому за кожну виконану дільничним роботу згідно з функціональними обов'язками встановлювалася відповідна кількість вагомих показників з урахуванням витрат робочого часу та відповідних надбавок [3, с. 219].

Водночас вагомий показник – це середня норма часу, яка надається дільничному для виконання ним певного виду робіт упродовж визначеного періоду.

Норма тривалості робочого часу дільничного відповідно до частини 1 статті 50 Кодексу законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VII не може перевищувати 40 годин на тиждень [4]. *Як відомо, упродовж року корисний фонд робочого часу одного дільничного складає 1759 годин, (307 робочих днів x 40 годин*

¹ Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Закон України від 17 липня 1997 р. № 475/97-ВР // Офіційний вісник України. – 1998. – № 32. – Ст. 270.

у робочому тижні : $6 = 2047$ годин. Відпустка дільничного у середньому становить 34 робочі $\times 40 : 6 = 227$ годин; хвороба, в середньому 3 відсотки – 61 година; усього невиходів на службу дільничних в середньому складає 288 годин) [3 с. 219]. Отож, корисний фонд робочого часу дільничного склав: $2047 - 288 = 1759$ годин.

У Великій Британії при оцінці діяльності органів поліції також вираховується середня тривалість робочого часу, відсоток часу, який офіцери поліції провели на активній службі, а також середня тривалість робочого часу пропущеного офіцером поліції і окремо працівником поліції внаслідок хвороби упродовж року, на 1 офіцера, працівника поліції [5].

Таким чином, корисний фонд робочого часу одного дільничного у сфері протидії злочинності складає 2047 год. – 288 год. = 1759 год. Один вагомий показник 50 год., найбільш вагомий показник – 6 , кількість годин на його здобуття – 300 год. (6×50). Найменший показник – $0,1$ вагомого показника – 5 год. робочого часу.

Для дільничних інспекторів, яким необхідно визначити їх ефективну діяльність, було введено додаткові вагомні показники, наприклад, за розкриття злочинів, які вчиненні злочинними угрупованнями – $4,0$ вагомого показника, а за участь у розкритті таких злочинів – $2,0$ вагомого показника, за розкриття найбільш складних тяжких міжрегіональних злочинів – 6 вагомих показників, а за участь у розкритті таких злочинів – $3,5$ вагомого показника тощо [3 с. 220–229].

Отож, на нашу думку, критерії – це мірила оцінки, тобто спеціально вибрана система показників, яка призначена для оцінки якості та ефективності визначеної, однорідної за своїм характером діяльності. Наприклад, критерій – це якість та ефективність надання послуг дільничними офіцерами поліції; відчуття захищеності та безпеки громадян; ефективність: протидія злочинності, організація управління діяльністю тощо.

Водночас показник – це наочні статистичні дані про результати роботи органів, підрозділів та визначеної категорії працівників поліції або певні дані про досягнення в оперативній-службовій діяльності органів, підрозділу та їх працівників (працівника), за допомогою яких можна зробити висновок про результат реалізації заходів протидії правопорушенням, а також про правопорядок у державі в цілому. Вони повинні мати кількісний вимір на основі оперативного та статистичного обліку. Однією з вимог до показників є те, що вони мають найбільше відображати рівень якості та ефективності діяльності органів та їх працівників. Через це показники не можуть бути єдиними для всієї системи органів МВС України, а також Національної поліції України та їх працівників, оскільки вони мають враховувати специфіку діяльності органу, підрозділу, працівників поліції в цілому та дільничних офіцерів поліції, зокрема.

Слід зазначити, що основними критеріями оцінки діяльності Національної поліції України, в тому числі дільничних офіцерів, є рівень довіри населення до поліції; зниження рівня правопорушень у державі як адміністративних, так і кримінальних (на окремій адміністративній території дільниці); повна реалізація державних програм щодо протидії правопорушенням (усіх відомчих та місцевого самоврядування) [3]. У такому випадку показниками оцінки можуть бути результати опитування громадськості, яке проводиться незалежними соціологічними службами в порядку, визначеному Урядом України; ступінь реалізації заходів; кількість суб'єктів, притягнутих до відповідальності за правопорушення; рівень сприйняття правопорушень (адміністративних, кримінальних) людиною і громадянином, суспільством у цілому тощо.

Слід зазначити, що *ефективність праці* – це співвідношення між результативністю праці та величиною витрат (у тому числі ступенем раціонального використання ресурсів), що виражається в досягненні максимального ефекту за мінімальних витрат. Однак в аспекті нашого дослідження нам слід зупинитися на ефективності діяльності Національної поліції як організації, а також ефективності діяльності дільничних офіцерів поліції як працівників. Для оцінки ефективності діяльності Національної поліції в цілому, так і дільничних офіцерів, керівниками органів поліції можуть застосовуватись різні методи, а саме: використання інформаційних систем з управління людськими ресурсами, опитування думок, співставлення. Можна виділити *два основних підходи* до визначення ефективності діяльності як Національної поліції, так і дільничних офіцерів. *По-перше*, це розуміння ефективності як ступеня досягнення цілей організації та працівників. Тут важливе визначення має динамічність цілей і відмінність між офіційними та оперативними цілями поліції як організації та працівників. Такий підхід є коректним, якщо організаційно-управлінські цілі конкретні та охоплюють широкий спектр діяльності Національної поліції як організації, так і дільничних офіцерів як працівників та піддаються вимірюванню. *По-друге*, це розуміння ефективності як ступеня задоволеності Національної поліції як організації, так і дільничних офіцерів як працівників їх продуктом. Названий підхід можна застосовувати до ситуації, коли потужні підрозділи дільничних офіцерів, поліції превенції поза організацією здатні чинити істотний вплив на її функціонування щодо забезпечення публічної безпеки і порядку, а також протидію злочинності тощо.

Окрім цього, в Україні на державному рівні інститут реформ користувався Методикою проведення оцінки результатів діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2011 № 650 [6]. Оцінка проводилась щоквартально на підставі узагальнених груп даних офіційної статистики, інформації, поданої міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, НАК “Нафтогаз України”, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями за напрямками, що відображали *економічний розвиток регіону, інвестиційну, наукову та інноваційну діяльність; державні фінанси; підтримку бізнесу; споживчий ринок населення та ринок праці; житлово-комунальне господарство; освіту та охорону здоров'я; рівень злочинності; екологію*. Під час проведення щоквартальної оцінки показники, що обчислювалися на основі щорічної звітності, не враховувалися, а використовувалися для проведення оцінки за підсумками звітного року. Але зазначена постанова Уряду України від 09.06.2011 № 650 втратила чинність на підставі постанови Уряду від 26.11.2014 № 654 [7]. Тому нині в Україні на державному рівні оцінку результатів діяльності за напрямками, що відображали статистичні та економічні показники, в тому числі *рівень злочинності* тощо, ніхто з державних структур офіційно не проводить.

Слід зазначити, що у серпні цього року Інститутом соціології Національної академії наук України було проведено соціологічне дослідження з метою вивчення думки громадян стосовно довіри до органів поліції. За результатами дослідження встановлено, що поліції довіряє – 12 % громадян, і тільки 6 % громадян почувають себе в небезпеці, знаходячись у громадських місцях [8].

Але, на нашу думку, моніторинг громадської думки (опитування) не буде забезпечувати достатньої об'єктивності, якщо вона не буде доведена соціологічним та кримінологічним моніторингом злочинності, дані якого будуть порівнюватися з даними державної статистичної звітності за визначений період. Лише з

урахуванням цих аспектів можна виробити об'єктивні критерії системи оцінки ефективності діяльності органів МВС України, так і органів Національної поліції України та їх працівників, зокрема і дільничних офіцерів поліції. Оскільки саме так буде розкриватися рівень латентної злочинності або кримінальних правопорушень, які внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань та які не розкриті та не розслідувані слідчими органів Національної поліції України та Генеральної прокуратури України.

Водночас аналіз наукових джерел показує, що наукові розробки з цього приводу, незважаючи на наявну практичну актуальність та значення цього напрямку досліджень як у нашій країні, так і у близькому зарубіжжі, майже відсутні. Такий стан, мабуть, зумовлений складністю та багатьма аспектами проблеми. Наявні вітчизняні розробки з цієї проблематики, зазвичай, *по-перше*, носять виключно відомчий характер, *по-друге*, розглядають проблеми фрагментарно, тобто, в них аналізуються окремі питання проблеми. Так, у деяких наукових дослідженнях та статтях обґрунтовано та визначено основні критерії оцінки діяльності слідчих, встановлено, що слідчий повинен розслідувати та направити на розгляд до суду *в середньому за рік 36 кримінальних справ*, а суд повинен винести по них обвинувальні вироки, які вступили в законну силу [9]. У дослідженнях М.Я. Швеця, Б.В. Романюка, К.Е. Петрова, Є.С. Самойлової та наших наукових працях розглядається проблема визначення критеріїв та показників кількісної оцінки діяльності підрозділів органів внутрішніх справ України, а також методики їх розрахунку із застосуванням математико-статистичних методів у вигляді, придатному для адміністративного, цивільно-правового та змістовного аналізу [12; 13; 14; 10; 11].

Тому в сучасних умовах реформування системи органів МВС України та органів Національної поліції України особливого значення набуває проблема правового регулювання діяльності дільничних офіцерів поліції, а також критеріїв системи оцінки ефективності їх діяльності, яка б забезпечила здійснення покладених на них чинним законодавством та Конституцією України функцій, захисту суспільних та державних інтересів, дотримання системи цінностей, що ґрунтуються на демократичних принципах та відповідають європейським та міжнародним правовим нормам і стандартам щодо забезпечення охорони прав і свобод, здоров'я, життя людини і громадянина [15].

У “Положенні про Національну поліцію” затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877 зазначено, що Національна поліція є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ [16]. Основними завданнями поліції є: 1) реалізація державної політики у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку; 2) внесення на розгляд Міністра внутрішніх справ пропозицій щодо забезпечення формування державної політики в зазначених сферах; 3) надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги. А також Постановою Уряду України “Про грошове забезпечення поліцейських Національної поліції” від 11.11.2015 № 988 встановлено грошове забезпечення поліцейських [17].

Зауважимо, що *завдання органу виконавчої влади*, до яких належить і Національна поліція (або її структурний підрозділ – поліція превенції, до якої входять і дільничні офіцери) – *це комплекс заходів, які впливають із головної мети і підлягають вирішенню для її досягнення, конкретизують цілі органу (підрозділ)* [18, с. 8].

Під основними функціями дільничних офіцерів ми розуміємо особливий вид діяльності, спрямований на забезпечення публічного порядку та безпеки в державі. Слід зазначити, що *функції органу виконавчої влади – це особливий вид діяльності органу державної влади, який регулярно здійснюється ним щодо реалізації або забезпечення реалізації його компетенції. Функції пов'язані з отриманням чітко визначеного кінцевого результату, який прямо відображає досягнення цілей та завдань органу виконавчої влади (або структурного підрозділу)* [18, с. 8].

Отже, з метою встановлення і підтримки публічного порядку і безпеки, протидії правопорушенням, високого рівня захищеності прав і свобод людини і громадянина на закріпленій території дільниці, необхідно підвищити ефективність діяльності дільничних офіцерів шляхом налагодження партнерських взаємовигідних відносин дільничних офіцерів із населенням, яке проживає на закріпленій адміністративній території дільниці. Оскільки рівень довіри людини і громадянина до дільничних офіцерів поліції є одним із головних критеріїв оцінювання їх діяльності.

На сьогодні громадська думка щодо діяльності загалом Національної поліції, а також і дільничних має чималу негативну складову. Вона нівелює позитивний соціальний ефект від роботи поліції в цілому, а також і дільничних офіцерів поліції зокрема, затьмарює численні прояви професіоналізму, самовідданості та героїзму працівників поліції.

Отож, на нашу думку, проведення зовнішнього оцінювання діяльності дільничних офіцерів поліції з використання соціологічних інструментів та внутрішньої оцінки показників роботи дільничних повинні стати основними критеріями у системі оцінювання ефективності їх діяльності.

Зважаючи на викладене вище, слід зазначити, що, по-перше, для оцінювання діяльності дільничних керівники органів Національної поліції України мають встановлювати пріоритети, скажімо: якісне обслуговування мешканців на територіях адміністративних дільниць; строки прибуття за викликом дільничного та слідчо-оперативної групи на заяви та повідомлення громадян; безпека людини і громадянина на території дільниці в нічний час тощо.

По-друге, після цього повинні формулюватися завдання для працівників Національної поліції усіх рівнів, зокрема поліції превенції, до якої входять дільничні офіцери, ювенальна та патрульна поліція тощо. Далі за кожним установленим пріоритетом проводиться незалежне соціологічне дослідження, опитування як населення, так і працівників поліції з метою з'ясування: як працює Національна поліція України, поліція превенції, в тому числі, й дільничні офіцери поліції, що сприяє та що заважає їх нормальній роботі. Водночас слід зазначити, що проведення незалежного соціологічного дослідження буде забезпечувати достатню об'єктивність, якщо воно буде забезпечене соціологічним та кримінологічним моніторингом злочинності, дані якого порівнюватимуться з даними державної статистичної звітності за визначений період з урахуванням встановлених пріоритетів. Усі дослідження зводяться у таблиці та графіки, у яких зазначені показники ступенів реалізації пріоритетів.

По-третє, паралельно з цим проводиться моніторинг вчинення адміністративних та кримінальних правопорушень – у кожному районі визначаються усі правопорушення, які завдають шкоди мешканцям, і місця їх концентрації при вчиненні.

Після цього розробляється комплексний план заходів протидії з кожним конкретним видом як адміністративних, так і кримінальних правопорушень. А також щороку проводяться опитування громадської думки населення про роботу

Національної поліції України, поліції превенції, так і дільничних офіцерів поліції, зокрема, на базі яких проводиться аналіз роботи як Національної поліції, поліції превенції, так і дільничних офіцерів поліції, а також з'ясовуються чинники, котрі сприяють або перешкоджають працівникам поліції в цілому, і дільничним офіцерам зокрема, виконувати свої функціональні обов'язки.

По-четверте, оцінка рівня довіри населення до поліції проводиться незалежними соціологічними службами в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України [3]. Отож, соціологічні дослідження проводять незалежні соціологічні служби за рахунок коштів державного бюджету, які повинні бути закладені в державному бюджеті України на кожний рік і їх висновки можуть бути як негативними, так і позитивними для органів Національної поліції України в тому числі для дільничних офіцерів.

Паралельно вивчаються внутрішні якісні показники оцінювання діяльності як органів Національної поліції в цілому, так і дільничних офіцерів, на основі цих двох показників оцінювання діяльності здійснюється загальний висновок про роботу органів Національної поліції України, поліції превенції та дільничних офіцерів поліції.

Стосовно внутрішніх якісних показників щодо основних критеріїв оцінювання ефективності діяльності дільничних офіцерів поліції, на нашу думку, вираховується за цілим рядом показників, у порівнянні за певний проміжок часу за минулі роки, зокрема: *оцінка рівня довіри населення до дільничних офіцерів поліції проведена незалежними соціологічними службами (основна оцінка); реактування на заяви та повідомлення громадян про кримінальні, адміністративні правопорушення або події; строки прибуття за викликом дільничного офіцера та слідчо-оперативної групи на заяви та повідомлення громадян; безпека людини і громадянина на територіях адміністративних дільниць у нічний час; якісне обслуговування мешканців на дільниці (пріоритети в оцінці); здійснення превентивної та профілактичної діяльності, спрямованої на запобігання вчиненню правопорушень; виявлення причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень та вжиття у межах своєї компетенції заходів для їх усунення; здійснення проваджень у справах про адміністративні правопорушення та приймання рішень про застосування адміністративних стягнень та забезпечення їх виконання; вжиття заходів для запобігання та припинення насильства в сім'ї; здійснення контролю на закріплених територіях дільниць з дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів та речовин, на які поширюється дозвільна система органів Національної поліції; здійснення виявлення і постановки на профілактичний облік осіб, які вчинили правопорушення, на підставі та в порядку чинного законодавства України, винесення зазначеним особам офіційного застереження про неприпустимість протиправної поведінки (загальні показники оцінки) тощо.* Крім цього, обліку підлягає участь у забезпеченні публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів (спортивних і культурних заходів, проведення маніфестацій, страйків тощо).

Таким чином, у загальному висновку про роботу дільничних офіцерів поліції повинно враховуватися – починаючи від того, чи правильно встановлені пріоритети, закінчуючи тим, чи відповідає програмне забезпечення на комп'ютері дільничного офіцера тим функціональним обов'язкам, які на нього покладені. Паралельно

мешканці можуть впливати як на роботу органів Національної поліції, так і на роботу звичайного дільничного офіцера поліції.

Отже, основні критерії системи оцінки ефективності діяльності дільничних офіцерів поліції необхідно закріпити відомчим нормативно-правовим актом, наприклад “Положенням про дільничних офіцерів поліції”, яке на сьогодні необхідно розробити Національній поліції та затвердити наказом МВС України для приведення у відповідність до норм чинного законодавства і, в першу чергу, Закону України від 02.07.2015 № 580-VIII “Про Національну поліцію” та нормативно-правових актів, що випливають із зазначеного закону, оскільки реформування інституту дільничних офіцерів є головним завданням держави у реформуванні системи МВС України.

Окрім цього, Міністерству економічного розвитку і торгівлі України сьогодні необхідно розробити проект постанови Кабінету Міністрів України “Про проведення оцінки результатів діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій”, якою затвердити методичку проведення оцінки результатів діяльності зазначених органів влади за напрямками, що відображали б економічний розвиток регіону, інвестиційну, наукову та інноваційну діяльність; державні фінанси; підтримка бізнесу; споживчий ринок; населення та ринок праці; житлово-комунальне господарство; освіту та охорону здоров'я; *рівень злочинності*; екологію тощо. Зазначений проект постанови Уряду України, Міністерству економічного розвитку і торгівлі необхідно подати на розгляд та прийняття на засіданні Уряду України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Питання реформування органів внутрішніх справ України : розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 р. № 1118-р // Офіційний вісник України. – 2014. – № 96. – Ст. 2767.
2. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.
3. *Пасічник В.Л.* Методика визначення критеріїв оцінки діяльності дільничних інспекторів міліції МВС України та рекомендації щодо їх застосування за системою вагомих показників / В.Л. Пасічник, І.В. Бойко // Наукова справа Науково-дослідного інституту проблем боротьби зі злочинністю Національної академії внутрішніх справ України. – 2000. – № 25, т. 1. – С. 215–239.
4. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10 грудня 1971 р. № 322-VII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971. – № 50. – Ст. 375.
5. Scottish Policing Performance Framework 2011/2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scotland.gov.uk/Resource/Doc>.
6. Про запровадження проведення оцінки результатів діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій : постанова Кабінету Міністрів України від 9 червня 2011 р. № 650 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 46. – Ст. 1885.
7. Про визнання такими, що втратили чинність, постанов Кабінету Міністрів України від 9 червня 2011 р. № 650 і від 9 квітня 2012 р. № 335 : постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 654 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 97. – Ст. 2779.
8. Рівень довіри громадян до поліції. Соціологічне дослідження, проведене у серпні 2016 року Інститутом соціології НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://i-soc.com.ua/ukr/index.php>.
9. *Пасічник В.Л.* Визначення критеріїв оцінки діяльності слідчих і в цілому підрозділів слідчих за системою вагомих показників / В.Л. Пасічник, І.В. Бойко // Наук. вісник Нац. акад. внутрішніх справ України. – К., 1999. – № 2. – С. 185–186.
10. *Бойко І.В.* Критерії оцінки діяльності оперуповноважених ДСБЕЗ органів внутрішніх справ МВС України за системою вагомих показників / І.В. Бойко // Науковий вісник НАВСУ. – 2002. – № 1. – С. 192–207.
11. *Бойко І.В.* Основні критерії оцінки діяльності органів і підрозділів внутрішніх справ України / І.В. Бойко // Бюлетень МВС України. – К., 2003. – № 150. – С. 9–22.

12. Швець М.Я. До питання вибору показників діяльності органів внутрішніх справ у боротьбі із злочинністю / М.Я. Швець // Правова інформатика. – К., 2003. – № 1. – С. 48–50.

13. Романюк Б.В. Концептуальні підходи до побудови інформаційної структури системи показників діяльності міліції / Б.В. Романюк // Правова інформатика. – К., 2004. – № 2. – С. 43–45.

14. Петров К.Е. Методика комплексной оценки эффективности работы подразделений органов внутренних дел / К.Е. Петров, Е.С. Самойлова // Сб. тр. Акад. управления МВД России. – М., 2003. – С. 197–202.

15. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

16. Про затвердження Положення про Національну поліцію : постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877 // Офіційний вісник України. – 2015. – 89. – Ст. 2971.

17. Про грошове забезпечення поліцейських Національної поліції : постанова Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. № 988 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 96. – Ст. 3281.

18. Методика функціонального обстеження МВС України, його органів, підрозділів та організацій : Методика / Т.О. Проценко, І.П. Голосніченко, О.Г. Циганов, П.П. Кульчицький, І.В. Бойко / за заг. ред. І.П. Голосніченка. – К. : ДНДІ МВС України, 2009. – 36 с.

Отримано 02.12.2016